

DIRVA

Nr. 81

Liepa-July 17, 1961

Cleveland, Ohio

AMERIKA VETUOS CHRUŠČIOVO REIKALAVIMĄ

JAV valstybės sekretorius Dean Rusk perspėjo sovietus, kad jie atsisakytų savo planų suparalyzuoti Jungtinių Tautų veikimą, nes priešingu atveju Jungtinės Valstybės panaudosiančios veto teisę, siekdamos sukludyti Chruščiovo reikalavimus, kad Jungtinių Tautų generalinis sekretorius būtų pakeistas trijų asmenų direktoriatu.

Maskvos reikalavimas, diplomatinuose sluoksniuose jau gavęs "troikos" vardą, reikštų Jungtinių Tautų papildymą.

Tą reikalavimą Chruščiovas iškėlė praeitą rudėnį, kai negalėjo sukludyti Jungt. Tautų nutarimų, ieškančių Kongo krizės sprendimų. Praeityje JT plenumo sesijoje tiek Vakarai, tiek vadinamos neutralistinės valstybės tiems Chruščiovo reikalavimams, siekiantiems suparalyzuoti JT veiklą, pasipriešino.

Prieš kelias dienas, Maskvoje viešint Ganos prezidentui Nkrumai, Chruščiovas tą reikalavimą iškėlė iš naujo, dar pridurdamas: "Jei ir visi pasaulio kraštai priimtų nutarimą, kuris nesutaptų su Sovietų Sąjungos interesais ir grąsintų jos saugumui, Sovietų Sąjunga ne tik nepripažintų tokio nutarimo, bet gintų savo teises, pasiremdama jėga". Dabar paskelbtas Dean Rusk pareiškimas buvo atsakymas į tuos Chruščiovo grąsinimus.

Jungtinių Tautų chartos papildymui reikalingi du trečdaliai JT plenumo balsų ir visų nuolatinių Saugumo Tarybos narių pritarimas. JAV vyriausybė netiki, kad sovietų reikalavimas gautų du trečdalius plenumo sesijos balsų, bet būkštauja, kad kai kurie neutralistai galį sifiyti kompromisus, todėl paskelbė šį įspėjimą.

JAV ĮSTAIGŲ PAGALBA KOMUNIZMUI

JAV informacijos agentūros viršininkas Edward R. Murrow pareiškė, kad ateinančiais metais planuojama erdvėn išleisti ryšių satelitų sistema turėtų būti prieinama visoms valstybėms, jų tarpe ir komunistinei Kinijai. Šis pasiūlymas susilaukė respublikonų priekaištų, kurie sako, kad raudonajai Kinijai norima duoti "vienodą laiką už amerikiečių pinigus".

Ryšių su administracijos pastangomis pakelti pašto tarifus, dalis kongreso narių atkreipė dėmesį, kad JAV paštai per daug tarnauja komunistinės propagandos malūnams, kurių propagandinė medžiaga, atleidus administracijos įvežimo varžtus, jau spėjo padidėti 137%. Prieš tai, 1960 metais, JAV paštas persiuntė 14 mil. sovietų laikraščių, brošiūrų ir kitokių siuntinių.

Sen. Barry Goldwater pabrėžė, kad dabartinė JAV administracija susilpnino JAV politiką ir reikalavo neatidėliojant atnaujinti branduolinius bandymus "parodyti pasauliui, kad mes veikiame." Jo kalbos senato posėdžių salėje klausė tik vienas demokratas - daugumos lyderis Mansfield.

Nauja enciklika

Popiežius Jonas XXIII paskelbė encikliką "Mater et Magistra" (Motina ir Mokytoja), kurioje kvietė pasaulį pagelbėti ūkiškai atsilikusioms sritims, nekuriant "naujos kolonializmo formos" ir neskleidžiant materializmo nuodų. Jis taip pat įspėjo, kad šiandien viešpataujanti baimė galinti pakeisti viso pasaulio struktūrą: "kiekvienas bijo, kad kitas planuoja jį užvaldyti". Jis pasmerkė visus bandymus sukurti bedievišką civilizaciją.

Enciklika, kuri paskelbta garsiosios Leono XIII enciklikos Rerum Novarum sukakties proga ir skirta jai papildyti, apima daugiau, kaip 20,000 žodžių. Pagrindiniai jos punktai:

- * atsišaukimas į ūkiškai pažangias tautas ir bendruomenes, kad jos nesavanaudiškai pagelbėtų ūkiškai atsilikusioms sritims, keldamos jas iš nuolatinės vargo, skurdo ir bado būklės;
- * griežtas gimimų kontrolės pasmerkimas;
- * bekompromisinis pareiškimas, remiantis privatinę nuosavybę ir privatinę iniciatyvą, kaip apsaugą nuo politinės tironijos;
- * pritarimas socializacijos ir socialinės globos valstybių programoms - su slauga, kad iš jų bus pašalinti "negatyvieji aspektai";
- * atsišaukimas, kad būtų leista darbininkams visuose produkcijos klausimuose;
- * žemės ūkio krizių, pasireiškiančių daugelyje pasaulio vietų, analizė su atsargiomis užuominomis apie reikalingą žemės reformą.

RAKETŲ BAZĖS KUBOJE

Iš Washingtono gautomis žiniomis, pastarieji žvalgybinių lėktuvų U-2 skraidymai suteikė įrodymų, jog Kuboje jau baigiamos statyti trys raketų bazės.

Iš lėktuvų užregistruotų duomenų taip pat paaiškėjo, kad "sunkios geležys" gabenamos į tas bazes. Ekspertai priešo išvados, kad tos "sunkios geležys" gali būti rusų raketos, iš Kubos galinčios pasiekti Strateginės Oro Komandos bazę šiame krašte.

Kiekvienos lietuvių kolonijos svajonė yra turėti nuosavus namus, kur galėtų rengti lietuviškus parengimus ir mokyti jaunimą. Medelline, Colombia, lietuvių svajonė pildosi. Liepos 1 d. buvo pašventinti naujai statomų lietuvių namų pamatai. Nuotraukoje tautiniais rūbais pasipuošusių Medellin lietuvių grupė, atnešusi tautinę vėliavą į namų pašventinimo iškilmes. Iš kairės: rašytoja Karolė Požeraitė, Kalėdaitė, Kazlauskaitė, Kazlauskas, Čypas, Čypienė, Kazlauskienė, Mordosienė.

K. Klastausko nuotrauka

AŠTRI MAISTO STOKA RYTŲ VOKIETIJOJE

Senatorius Hubert H. Humphrey, grįžęs iš Europos, pareiškė, kad komunistinio bloko valstybėse vis labiau ryškėjanti maisto stoka, kuri galinti būti tikrasis faktorius, skatinas Sovietų Sąjungai vis griežčiau forsuoti Berlyno krizę, tuo būdu siekiant nukreipti dėmesį nuo sunkių vidinių problemų. Atsižvelgiant į tą maisto trūkumą, tikina senatorius, reikią daryti išvadą, kad rusai nesą pasirengę eiti į karą dėl Vakarų Berlyno. Maisto trūkumai kankina ir komunistinę Kiniją, Rytų Vokietiją ir Lenkiją.

Senatorius Humphrey išvados esančios paremtos duomenimis iš pasikalbėjimų su Vakarų valstybių ir komunistų lyderiais, įskaitant kinus, o taip pat pasikalbėjimais su tarptautinio masto prekybininkais Ženevoje ir Vakarų Berlyne.

Apie sunkią maitinimo būklę Rytų Vokietijoje plačiai informuoja Vakarų Berlyno žinių agentūra "tp", kuri pabrėžia, kad komunistai niekada taip nėra laukę naujo derliaus, kaip šiemet. Štai ilgesnė ištrauka iš to pranešimo:

Sovietų zonoje aprūpinimas bulvėmis jau ilgesnį laiką buvo nepakankamas. Gyventojai buvo priversti naudoti daugiau duonos. Dabar, šalia aprūpinimo sviestu ir mėsa, kai kuriuose rajonuose jau pradeda pakrikti ir duonos tiekimas, kuris tuo tarpu dar tepasireiškia ilgomis eilėmis prie kepyklų. Tai jau pastebima ne tik prieš šventes, bet ir savaitės vidury - duona išperkama ankstyvomis ryto valandomis. Katastrofos išvengti bandoma išlaikyti transportais iš kitų sričių, bet ir tai nevisada pasiseka.

Didžiulėje Teltowo kepykloje, kuri duona aprūpina beveik visą Potsdamo apygardą, miltų atsargas tesudaro tik 600 dvigubų maišų, kai jų skaičius turi siekti 2000. Miltų atsargos yra apniktos vabzdžių, bet jie naudojami, nepaisant pavojų gyventojų sveikatai.

Vienos iš didžiausių sovietinės zonos įmonių, lokomotyvų dirbtuvių prie Berlyno, darbininkai pasiuntė Ulbrichtui laišką, protestuodami prieš įvestą sviesto normavimą ir nusiskųdami dėl nepakankamo aprūpinimo bulvėmis, duona, vaisiais, daržovėmis ir mėsos gaminiais.

Tas laiškas sovietinių ir vietinių komunistų tarpe sukėlė paniką. Būkštaujama, kad galįs prasidėti naujas sukilimas, kaip 1953 birželio 17 d. SED centro komitetas paskubomis pasiuntė agitpropo šefą prof. Nordena, kuris bandė darbininkus apmukinti tariamais statistiniais duomenimis. Jis teigė, kad mėsos produkcija šiais metais pakilusi iki 104%, bet negalėjo paaiškinti klausiantiems darbininkams, kodėl prekių stoka padidėjusi.

Jis nutylėjo, kad vien Pots-

damo apygardoje galvijai ir kiaulės skerđžiama dėl pašaro stokos ir ligų, kilusių dėl nepakankamos priežiūros. Jis nesakė, kad toje pat apygardoje bulvių pyliavų teišpildoma tik apie 10%.

Siekiant užmaskuoti tikrąją būklę Rytų Berlyne, maistas į ten gabenamas iš tolimų apygardų, net Leipzigo. Iš ten kasdien atgabenama po 3 - 5 vagonus mėsos, nors ir pačiame Leipzige jos neužtenka. Rytų Berlynan maistas gabenamas iš tolimųjų sričių vadinamais "politiniais sumetimais", o tuo tarpu vietoje vis ilgėja eilės priekrautuvų. Daugely vietų, net žinomoje vasarietėse, restoranai oficialiai įsivedė dvi dienas "be mėsos" per savaitę. Tai padaryta ir tarptautinių mugių mieste Leipzige, kur dažnai lankosi užsieniečiai. Baltijos kurortuose maitinimo būklė esanti dar blogesnė.

Kai kuriuose miestuose sviestas jau pardavinėjamas ne pagal vadinamus "klijentų sarašus", bet pagal bulvių kortelių atkarpas. Teoretiskai skiriama po 1 kilogramą sviesto per mėnesį, bet praktiškai gyventojas to negauna.

Ir pats komunistų režimas jau prasarė, kad Rytų Vokietijos ūkininkų tarpe taip padidėjęs nepasitenkinimas, jog būkštaujama, kad jie galį sugriauti kolchozų sistemą.

Rytų Berlyno įstaigos praeitą savaitgalį paskelbė naujus sviesto normų sumažinimus ir paskelbė, kad imsis griežtesnių priemonių "maisto gabenimui į Vakarų Berlyną sustabdyti".

Pabėgėlių registracijos įstaigos skelbia, kad pabėgėlių bangos pasiekė aukščiausią mastą nuo 1953 metų antikomunistinio sukilimo. Praeitą savaitę Vakarų Berlynan perbėgo arti 8,000 sovietinės zonos gyventojų.

Vakarų sąjungininkų ir vokiečių įstaigos skelbia, kad tas masinis bėgimas aiškiai rodo, jog sovietinėje zonoje įsiviešpatavusi panika, kuri rodanti, jog gyventojai biją, kad komunistai galį visiškai uždaryti sienas į Vakarų Berlyną.

Komunistų įstaigos atmetė Vakarų Vokietijos vyriausybės pasiūlytą 5000 tonų sviesto dovaną. Komunistų laikraščiai tą pasiūlymą apšaukė propagandiniu manevru.

Vokiečiai perka raketas

Po Vakarų Vokietijos kancelerio Adenauerio vizito Vakarų Berlynan ir slapty pasitarimų su miesto burmistru Willy Brandt ir kitais miesto pareigūnais, Washingtonan staiga atvyko Vak. Vokietijos gynybos ministeris Joseph Franz Strauss, kuris čia tarėsi su Pentagono atstovais.

Vėliau buvo paskelbtas bendras JAV ir Vak. Vokietijos gynybos ministerių pareiškimas, kuriame buvo pabrėžta parama Šiaurės Atlanto Gynybos Organizacijai ir "Vakarų solidarumo reikalingumas sovietų didėjančių grąsinimų akivaizdoje".

Anksčiau spaudos konferencijoje Strauss pareiškė, kad jis atvyko į Jungtines Valstybes pirkti ginklų už 165 mil. dolerių. Tų ginklų daugumą sudarysiančios Pershing raketos, skrendančios daugiau kaip 400 mylių ir turinčios atominis užtaisus.

Vakarų didžiosios sostinės vis dar teberuošia atsakymą į Chruščiovo terminuotą ultimatumą, įteiktą prez. Kennedžiui Vienoje birželio 4 d. Valstybės departamentas taip pat ruošia vadinamąjį "baltą dokumentą" - kuriame pasauliui bus išdėstyta visa Berlyno situacijos istorija,

Kremlinui nepaliekant abejonių, jog Amerika, jei prireiks, eis į karą dėl Berlyno.

Žiniomis iš Paryžiaus, sąjungininkų kariniai sluosksniai planuoja Rytų - Vakarų "konvenciją", pagal kurią abi pusės turėtų įsipareigoti vengti atominį puolimą į miestus ir tirštesnius gyventojų centrus. Nors kai kurie sluosksniai tiki, kad sovietai su tuo siūlymu sutiktų, bet tuo tarpu šios karinių ekspertų idėjos dar nėra įtrauktos į politikų planus.

Prez. Kennedžio patarėjas nusiginklavimo reikalams John McCloy išsiųstas į Maskvą, kur bandys su sovietais tartis dėl nusiginklavimo derybų atnaujinimo. Jo pasitarimai su sovietų ambasadorium Zorinu nedavė jokių vaisių.

Tuo tarpu iš Maskvos pranešama, kad sovietų ginkluotosios pajėgos skubiai ir pagrindinai reorganizuojamos, pabrėžiant jų apginklavimą raketomis ir sudarant mažus, nepriklausomus, branduoliniais ginklais sprūpinčius vienetus. Tai paaiškėjo iš tik dabar paskelbtos gynybos ministerio Malinovskio kalbos, kurią jis pasakė liepos 6 d.

Jaunųjų Buenos Aires lietuvių choras, vadovaujamas Ožėskienės, dažnai paįvairina Argentinos lietuvių parengimų programą dainomis ir deklamavimais.

Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjungos Chicagoj suruoštame literatūros ir dainos koncerte, Z. Kevalaitytė ir E. Petrokaitė išpildo V. Krevės veiklą "Žentas".

V. Noreikos nuotrauka

New Haveno jaunimas išpildo tautinius šokus per Baisiojo Birželio įvykių minėjimą.

P. Jasiukonio nuotrauka

MALTOS VILKSTINĖ (14)

KURSAS Į MALTĄ — BE KOMPASŲ

Tuo metu vėliaviniame kreslėje "Nigerijoje" užgeso visos šviesos. Vairas atrodė esąs užblokuotas, ir laivas iš lėto sukosi ratu. Gąsdinančiai aiškiai buvo girdima, kaip kunkuliuojančio vandens srovės veržėsi į laivo liemenį.

Igula pradėjo rinktis viršutiniame denyje ir atrodė pasiruošusi bėgti iš laivo. Tuo metu prieš juos staiga atsirado admiralas Burrough, Jis visiškai ramiai, lyg savaitgalio buriuotojas, atsirėmė į tiltelio turėklus.

--Nesijaudinkite, mes išsilaukysime, -- pasakė jis beveik erzinančiai abejingu tonu. -- Pirma užsiekime po cigaretę.

Tai buvo lemiamai žodžiai. Nervų įtampa atslūgo. Jūreiviai grįžo į savo vietas ir, kapitoniui Patonui vadovaujant, vanduo pradėtas skubai pumpuoti. Laivo pasvirimas palaipsniui pradėjo mažėti. Kita grupė skubiai tvarkė bėdos vairą, ir kreiseris po kurio laiko pasidavė kontrolei.

Admirolas, nė trupučio neskubėdamas, nuleido savo vėliavą, kad ją perkeltų į naikintoją "Ashanti". Prieš palikdamas "Nigeriją", jis trumpai atsisveikino igulą:

--Jūs galite suprasti, kaip labai apgailėstauju, turėdamas šitokioje būklėje jus palikti, bet mano pareiga yra nuvesti vilkstinę į Maltą, ir tai aš įvykdysiu, kas beatsitiktų. Jūsų uždavinys

yra likti čia ir savo laivą parvesti namo.

Tai buvo paskutinis admiralas Burrough įsakymas, po kurio jis lėtai nulipo virvėmis kopėčiomis. Sužalotas vėliavinis laivas maždaug 14 mazgų greičiu pasuko į Gibraltarą.

Būklė "Cairo" laive buvo beviltiška. Laivas greitai skendo, ir jau buvo aišku, kad jis vandens paviršiuje teisilaikys tik keletą valandų. Taigi, buvo duotas įsakymas evakuoti igulą ir laivo nuskandinimą paskubinti.

"Ohio" tanklaivys pasisėkė gaisrą apvaldyti. Šūksnis iš užpakalinės pusės atitraukė kapitono Masono dėmesį nuo gaisro židinio. Naikintojas "Ashanti", dabar vėliavinis vilkstinės laivas, slinko pro šalį. Admirolas Burrough pasilenkė virš tiltelio turėklų:

--Ar pas jus viskas tvarkoje? --sušuko jis.

Mason nusišluostė prakaitą nuo kaktos.

--Manau, kad susitvarkysime. Ir jis vėl atsisuko į savo vyrus. Siurblių skyriaus durys buvo sprogimo sulaužytos, ir, nors degantis žibalas kildė, Mason ir vienas jūreivis įsiskverbė į patalpos vidų. Buvo pareikalauta daugiau gesinimo aparatų, ir liepsnos, tuo pat metu slopinamos ir iš kitos pusės, pamažu pradėjo blėsti.

Trumpai atsikvėpdami, visi žvilgtelėjo į pro šalį praplaukiantį kitą prekybinį laivą. Atrodė, kad tai būtų amerikinio "Almeria Lykes". Jūreivių dėmesį sukaustė išgąstingas spektaklis: viena mina buvo pakilusi prie kapitono tiltelio ir lėtai siurbavo pagal laivo judesio taktą. Kiek aukščiau sėdėjo vienas vyras, rūpestingai pildamas šilkinį lyną, į kurį ji buvo įsivėlus.

--Jei ta mina sprogs, tai jo praeiktą šalną ir viską, kas po juo yra, sudraskys į gabalėlius, --pasakė Collins. Abu vyrai pasižiūrėjo į vienas kitą ir nusi juokė. Mina pliaukštelėjo į vandens, ir dar buvo galima matyti, kaip ji lėtai slinko pro šalį.

Siurblių patalpoje ugnis buvo jau beveik visai užgesusi.

Kapitonas Mason atsisuko į tiltelį ir tuo pat metu instinktyviai susigūžė naujai Junkers 88 bangai praužiant virš laivo. Bombos krito trumpais intervalais, ir milžiniškos kaskados vėl užpylė laivo priekį.

--Kaip ilgai dar užtruks, kol vėl galėsime plaukti? -- sušuko kapitonas į mažinį skyrių.

Vyriausias inžinierius Jimmy Wyld galėjo konstatuoti, kad elektros laidai jau vėl buvo tvarkoje, ir atsakė kapitoniui:

--Pas mus jau beveik viskas tvarkoje. Mažinos pradės veikti už pusvalandžio. O kaip pats laivas?

--Manau, galėsime plaukti, -- atsakė Mason. -- Bet geriau ateik pats viršun ir patikrink.

Ant tiltelio antrasis karininkas parodė kompasų būdelę:

--Sukamasis kompasas nupūstas, vairavimo mechanizmas taip pat. Mes turėsime primontuoti bėdos vairą.

--O kaip telefono linijos? -- paklausė Wyld.

--Dar veikia viena iki užpakalinio vairavimo posto.

--Tai reikės laivą vairuoti nuo užpakalinio denio. Aš duosiu nurodymus telefonu.

Kapitonas ir vyriausias inžinierius apžiūrėjo nuostolius. Milžiniška skylė, 8 x 7 metrų, buvo išplėsta ties siurblių patalpa. Laivo priekyje buvo antra, kiek mažesnė skylė, pro kurią vanduo užliejo vieną sandėlį. Iš šalia stovėjusio tanko lašėjo degalai. Plieninės sienos buvo apblėstos ir pro skylės matėsi metaliniai laivo griaučiai, jie tebesilaikė.

--Gerai suvirinta, -- šyptelėjo Wyld.

Bet Masono laukė nauja problema, kai jis nuskubėjo į tiltelį. Sukamojo kompasu nebuvo, o magnetinis kompasas taip išplėstas iš savo guolio. Tamsią naktį, nežinant savo pozicijos, atrodė belikę nedaug šansų kurti į Maltą susirasti.

(Bus daugiau)

IŠ WASHINGTONO UŽKULISIŲ

"KRIZĖS KONFERENCIJOS"

Pirmaisiais naujosios JAV administracijos mėnesiais nebuvo vykdomi nei ministerių (kaip čia vadinama: sekretorių) kabineto, nei Tautinės Saugumo Tarybos posėdžiai. Dabar jie atgaivinti, ir vyksta gana dažnai -- platesnio ar siauresnio sąstato, kaip to reikalauja tarptautiniai įvykiai, iššaukia tas vadinamas "krizės konferencijas". Štai jų pirmosios vaizdas, kaip į atpasakoją jau minėtas žurnalo "Look" štabo narys Fletcher Knebel.

Konferencija įvyko kovo 9, niūrią ir vėsią popietę. Prez. Kennedy sėdėjo, pusračiui apsuptas savo karinių ir užsienio politikos patarėjų. Konferencijos tikslas: nutarti skubias priemones Laosui gelbėti, komunizmo slinkimui sulaukyti. Ant rašomojo stalo gulėjo "planas A", kuris turėjo 15 punktų, numatančių karinių jėgų sutelkimą Pietryčių Azijoje. Pirmasis žingsnis: priversti Chruščiovą, kad jis pritaikytų ginklų paliauboms ir deryboms, antrasis -- jam atsiskaitę, pradėti kautynes, rizikuojant galimą pasaulinį karą.

Kennedy rūkė ploną, ilgą cigarą. Gyvų, humoristinių pastabų, kuriomis jis dažnai pasitinka savo bendradarbius šį kartą nebuvo. Priešais jį, be kitų, sėdėjo: valst. sekr. Rusk, Rusijos klausimų ekspertas Bohlen, gynybos ministeris McNamara, jo pavaduotojas Nitze, generalinio štabo viršininkas gen. Lemnitzer, Baltųjų Rūmų patarėjai Bundy ir Rostow, prezidento adjutantas brig. gen. Clifton.

Plane buvo numatyta palaipsniui Laosą rėmimas karinėmis priemonėmis: šaudmenimis, malmūšparniais, kariniais patarėjais, o vėliau parašutinininkais ir marinių vienetais. Prezidentas pradėjo visus iš eilės klausinėti: ar tikrai mums tas reikalas pasiseks, ar Laosą gyventojai mums rems, ar nebus priekaištų dėl atviros intervencijos, kokias sumas mes turėsime tam reikalui išleisti ir t.t.

Visiems pasisakius, Kennedy atsisuko į Bohleną: "O kaip jums atrodo -- kaip į tai reaguos sovietai?" Bohlenas pareiškė savo nuomonę. Prezidentas paėmė nuo stalo planą, pavertė, paskui tarė:

--O jei aš dabar pasakysiu "pirmyn", ir visas aparatas išjudės -- kur bus punktas, po kurio jau nebebus galima grįžti? Per kiek laiko aš dar galėčiau viską atšaukti, nespėjus per daug į reikalą įsivelti?

Niekas nebuvo laukęs tokio klausimo. Reikalas buvo smulkmeniškai apkalbėtas. Prieta išvados, kad paskutinis terminas būtų trys savaitės.

--Kitais žodžiais, -- pasakė Kennedy, -- jei mes vėl susirinkime už 17 dienų, tai man dar liks 4 dienos. Beje, kur Harrimanas? Jei mes šį planą pradėsime vykdyti, ir jis turi apie jį žinoti.

Skraidantis ambasadorius Averell Harriman tada buvo išvykęs į savo pirmąją kelionę po užsienius. Generalas Lemnitzer pareiškė, kad jau būtų einama pertoli, planą įvesdinant tokius žmones, kaip Harrimaną.

Paslapstis galėtų iškilti viešumon. Prezidentas nukirto:

--Ne, Harrimanas keliauja iš sostinės į sostinę, ir visą laiką turi būti informuojamas. Aš dar norėčiau, kad ir Adlai Stevenson būtų iki smulkmenų painformuotas. -- Paskui jis atsisuko į valstybės sekretorių Rusk. -- Ir pasiuntinys Thompsonas turi bendrais bruožais žinoti tą planą.

Įsiviešpatavo visuotinė tylą. Prezidentas padėjo šalin cigarą ir pastūmė priekin plano tekstą.

--Ar dar kas nori ką pasakyti?

Niekas neatsiliepė. Kennedy peržvelgė visus iš eilės.

--Ar kas galvoja, kad mes neturėtume plano vykdyti?

Jokio atsakymo. Kennedy vėl paėmė savo cigarą. Jis nebedegė. Jis paspaudė skambutį ant savo stalo. Duryse pasirodė Mrs. Evelyn Lincoln, jo sekretorė. Niekas nepasakė nė žodžio, bet po valandėlės ji grįžo ir ant stalo padėjo du cigarus. Kennedy vieną pasiūlė Ruskui. Tas atsisakė. Kennedy pasiūlė iš eilės kitiems. Niekas neėmė. Jis užsidedė savo cigarą ir stebėjo kylančius dūmus, barbendamas pirštais į stalą. Buvo girdimas laikrodžio tikėjimas. Prezidentas žiūrėjo į sienoje kabantį jūros vaizdą. Vėl barbeno pirštais. Niekas nesakė nė žodžio. Kažkas pažvelgė į laikrodį ir konstatavo, kad tyla jau tęsiasi tris minutes.

--Gerai, -- pasakė prezidentas. -- Mes vykdysime planą. Vėl susitiksime už 17 dienų. Tada iš naujo išnagrinėsime padėtį. Kartojau: mes pradedame, bet neturime siekti kraštutinumo. Ar supratote?

Taip buvo nuspręsta Laosan mesti karinę jėgą, bet vėlesni įvykiai, Chruščiovui sutikus eiti konferencijon, tą planą sumaišė.

Nekyla klausimo, kad Kennedy pirmaisiais prezidentavimo mėnesiais stengėsi daryti sprendimus pats vienas, nustumdamas šalin komisijas, politikos planuotojus, ir remdamasis vien atskirais patarėjais, kuriems tie-

siog pavesdavo uždavinius, anksčiau atliekamus grupių ir komitetų. Niekas neginčija, kad tie metotai kai kuriais atvejais yra davę greitų ir gerų pasėkų, bet... ir milžiniško masto nesėkmių.

Žinoma, nėra sistemos, kuri visiškai išjungtų klaidas, bet rėmimasis pavieniais asmenimis, savo patarėjais, kurie juridiskai nėra atsakingi prieš kongresą, susilaukia labai didelės kritikos. Štai, "Cleveland Press" liepos 13 d. numeryje kolumnistas Richard Starnes sako, kad praeitą savaitę pasitraukęs patarėjas Lotynų Amerikos klausimams Adolf Augustus Berle nors neilgai tarnavęs, bet jau spėjęs pridaryti daug žalos JAV prestižui pietinėje hemisferos dalyje, ir tik dabar, po jo pasitraukimo, valstybės departamente įsiviešpatausias "sveikumo elementas".

"U. S. News and World Report" paskutiniame numeryje pastebi, kad Baltieji Rūmai jau grįžta į "tvarkingesnę liniją", bet dar vis tebelieką daug ką "pakratyti". Didžiausia maišantis vykstanti užsienių politikoje. Oficialus valstybės sekretorius yra Dean Rusk, bet prezidentui patarimus tais klausimais duoda: Robert Kennedy (jaunesnysis brolis, teisingumo ministris, bet jo stalias dabar esąs apdengtas Berlyno žemėlapias), McGeorge Bundy, Walt Rostow, Ted Sorensen, Lyndon Johnson, Adlai Stevenson, Dean Acheson, Paul Nitze ir eilė kitų -- kiekvienas su skirtingomis pažiūromis su skirtingais projektais, kurių klausydams, prezidentas galys būti "sumaišytas".

Nenuostabu, kad JAV šiuo metu ir neturi aiškios užsienių politikos, kad santykiai su sąjungininkais šiuo kritišku metu pradeda pakrikti visuose kontinentuose.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

dovanos ★
★ **taupytojams** ★

**PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU
DUODAME ŠIĄ DOVANĄ**

**KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.**

5 1/4% mokame už
ilgalaikos
taupmenas!

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 5 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p. p.

JOSEPH F. GRIBASKAS, vadovas

**ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131.

M O K A M E

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

**MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...**

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association**

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Sveikintina pažiūra

Tuo metu, kai kilo tikra pasipiktinimų audra dėl C. L. Sulzbergerio pasiūlymo "mainyti" Pabaltijo valstybių pripažinimą už Berlyną, pasirodė LIFE žurnalas (liepos 14 dienos laida) su vedamuoju straipsniu, skirtu irgi Berlyno problemai. LIFE klausia, kuriems galams laukti Chruščiovo ultimatumo termino, gruodžio 31 dienos. Kennedys turėtų nustatyti savo terminą ir ankstyvesnį. Chruščiovas turėtų būti pašalintas iš konferenciją ne dėl Berlyno, o dėl Vokietijos ir dėl Rytų Europos. Turėtų būti pareikalauta bendrų laisvų rinkimų visoje Vokietijoje. Rinkimai turėtų vykti keturių didžiųjų priešiūroje. Ir turėtų būti pareikalauta apsisprendimo, laisvų rinkimų, laisvos spaudos ir visoje Rytinėje Europoje. Reikalavimai turėtų būti paremti ne žodžiais o tokiais veiksmais, kurie priverstų Chruščiovą pasigallėti, kam jis iš viso pajudino tą Berlyno klausimą. Veiksmai būtų -- planingos ekonominės sankcijos, Amerikos Balso, Laisvosios Europos radijo, RIAS ir kitų propagandinių priemonių atnaujinta mobilizacija, veiklus karinis pasirėngimas.

Priešingai Sulzbergeriui ir daugeliui kitų "glostytojų", LIFE pabrėžia, kad nėra Berlyno klausimo sprendimo (neskaitant Chruščioviško), atskirto nuo Vokietijos ir Rytinės Europos klausimo. Pareikalavimas sutvarkyti tą nebaigtą tvarkyti karo pasekmę, nutraukti karingąją Chruščiovo kaukę ir atskleisti silpnąsias jo vietas.

Reikalingas pastabos LIFE apsisprendimo sąvokos vartojimas. Bolševikiškos rusų imperijos paglemžtosios tautos savo apsisprendimą būti nepriklausomos jau yra pareiškusios ir daugumas jų praktiškai jau buvo nepriklausomos. Bolševikinis smurtas prieš jas buvo atliktas jų apsisprendimo nesiklausiant. Todėl dabar reikalaujama ne kokia nors naujo apsisprendimo, o tiesiog smurto pašalinimo. Nes nebe apsisprendimo reikia siekti, o tik galimybės esamą apsisprendimą vykdyti. Bet tai tik žodžio vartosenos patikslinimas. Tas mažas netikslumas nekeičia teisingos pagrindinės minties.

THE NEW YORK TIMES, kuriame buvo paskelbtas C. L. Sulzbergerio gėdingasis straipsnis, savaitės vidury turi apie 600,000 pirkėjų, o LIFE -- apie 6,000,000. Pagoda iš to tokia, jog yra galimybė, kad išmintingąjį patarimą opiu šių dienų klausimu gabūt skaitys dešimteriojai daugiau žmonių, negu aną nevykėlį. Bet ne skaitytųjų statistikoje esmė. Svarbu, katra iš tų nuomonių artimesnė nusistatymui tų, kurie lemia Amerikos politikos linkmę.

Viena aišku, kad pasiūlymų, kaip spręsti Berlyno klausimą, yra. Yra blogų ir gerų, yra mums patinkamų ir nepatinkamų. Vargu ar reikia Amerikos vyriausybės, kad dar ir mes iš savo pusės pamokytumė ją, ką ji turi daryti. Bet viešosios nuomonės kūrėjams bei vairuotojams kiekvieno mūsų žodis gali būti paskatinimas, ar toliau veikti ta pačia kryptimi, ar susimąstyti. Iš lietuvių, iš visų pabaltiečių visų rytų europiečių, kurių gimtinės rusų-bolševikų imperijoje, o taip pat ir iš daugelio kitų amerikiečių plaukia į NYT redakciją telegramos ir laiškai su pasipiktinimo ir apgailėstavimo pareiškimais dėl to nelemto C. L. Sulzbergerio straipsnio. Būtų teisinga ir reikalui naudinga, jei dar daugiau pasitenkinimo ir pagyrimo pareiškimų suplauktų į LIFE redakciją už jos protingą patarimą.

V.R.

DĖL MAIRONIO DIENOS IŠKILMIŲ

Iki šiol niekas nedrįso viešai ir kritiškai pasisakyti dėl Maironio dienos iškilmų Clevelando lietuvių kultūriniame darželyje. Tos iškilmės buvo įdomios, neblogoi praveistos, sutraukusios didelį būrį clevelandiečių pamaldoms, darželyje ir pobūvyje. Tačiau jos galėjo būti iškilmingesnės ir didingesnės.

Šv. Jurgio parapijos specialus komitetas Maironio biusto kultūriniame darželyje pastatytį savo darbą atliko ne be kritikos. Kažkodėl komitetas ignoravo daugelį Clevelando lietuvių organizacijų, pasikvietę iškilinėse dalyvauti tik skautus ir Čiurlionio ansamblį, pasitenkinęs tik dviem vėliavom: JAV žvaigždėtąja ir Lietuvos trispalve. Gal būtų JAV LB centro valdybos pirmininko Stasio Barzduko dalyvavimas, tariant žodį, atstovavo visas kitas lietuviškas organizacijas; vainiko padėjimas prie Maironio biusto buvo atliktas pačios LB Clevelando I apy. valdybos iniciatyva. Ir "Maironis Day" graži programa buvo atspausdinta tik anglų kalba. Tai rodo tik lietuvių kalbos ignoraciją.

Maironio biusto pastatymas kultūriniame darželyje buvo nepaprastas įvykis Clevelando lie-

tuvių kolonijoje. Nesvarbu, kas tą didelį darbą paruošė ir atliko, bet tai buvo visos lietuvių kolonijos reikalas. Tad ir komitetas turėjo būti platesnės sudėties, ir visos organizacijos turėjo būti pakviestos dalyvauti iškilinėse su savo vėliavomis. Net senos draugijos nebuvo pakviestos.

Labai gražu, kad parapija ėmėsi iniciatyvos užbaigti Clevelando lietuvių darželio įkūrimą, pastatant Maironio biustą. Jai geriausiai ir tiko tai atlikti, kadangi Maironis buvo dvasiškis. Bet jam ta garbinga vieta teko ne dėl to, kad jis buvo dvasiškis. Lietuvių tautai jis brangus, kaip jos dainius, laisvės šauklys, taip gražiai papildęs aušrininko dr. J. Basanavičiaus ir varpininko dr. V. Kudirkos -- tautos žadintojų darbus. Tauta savo didvyrius atrenka ir įamžina ne pagal jų priklausomumą kokiam luomui ar kokiai profesijai, bet pagal jų darbus tautai.

J. NENDRĖ, Clevelandas

DR. J.K. VALIŪNAI, ATSLIEPKITE!

Dr. J. K. Valiūnas, būdamas respublikonas, rinkimines kampanijos metu lietuviškoje spaudoje smarkiai agitavo balsuoti už demokratų kandidatą J. F. Kennedy. Kartu ten pat nusakė ir priežastis, dėl ko jis taip darė. Kiek prisimenu viena "atsivertimo" priežastis buvo jų (Kennedy ir Valiūno) vaikų didėlių ir nuoširdi draugystė. Štai ir vėl Vienybėje rašoma, kad Vyr. prokuroro R. Kennedy ir Valiūnų šeimų draugystė šią

Harfordo lietuvių mišrus choras koncerto metu.

R. Bričkaus nuotrauka

KOKIA YRA LIETUVIŲ FONDO PADĖTIS?

Teisininkas ALGIMANTAS KEŽELIS, Chicago, Ill. parengė L. Fondo statuto projektą, kuris bus svarstomas L. Fondo iniciatorių ir aukotojų posėdyje. Po to statuto projekto kopijos bus išsiuntinės visiems aukotojams, kuriems aukoti ir kitiems suinteresuotiesiems L. Fondu. Gautos pastabos ir pasiūlymai bus vėl iniciatorių posėdyje persvarstomi ir, jeigu neprieštaraus JAV federalinės valdžios įstatymams, įtraukiami į L. Fondo statuto projektą. Po viso to L. Fondo statutas bus pasiūstas Liet. Bendruomenės Valdybai ir Tarybai. Didelis ačiū priklauso teisininkui Algimantui Keželiui už projekto parengimo be honoraro. Taip pat didelis ačiū priklauso teisininkui dr. K. Šidlauskui kuris daug laiko skyrė diskusijoms statuto parengimo posėdžiuose.

Norintieji gauti L. Fondo statuto projekto nuorašą ir kitas informacijas, prašau rašyti: A. RUGYTĖ, 5746 So. JUSTINE Str., Chicago 26, Ill. Telefonas: PROspect 6-3209.

Sąrašas asmenų, kurie L. Fondui jau paaukojo arba greitai laiku tikrai paaukos:

1. Dr. F. Kaunas ir p. Vanda, Cicero, Ill. 1000 dol.
2. John ir Angelina Andrullai, Michigan Farm Cheese Dairy, Inc., Fountain, Mich. ... 1025 dol.
3. Dr. B. Poškus ir p. Nijolė-Pė-Kankakee, Ill. 1000 dol.
4. Dr. A. Valiūškis ir p. Konstanacija, Gouverneur, N. Y. 1000 dol.
5. Dr. K. Šukys ir p. Gėnutė, Bradley, Ill. 1000 dol.
6. Inž. V. Naudžius, Cicero, Ill. 1000 dol.
7. Dr. P. Kisieliūsis ir p. Stefa, Cicero, Ill. 1000 dol.
8. Dr. Justina Žirgulis ir p. Kazys Žirgulis, Chicago, Ill. 1000 dol.
9. J. Mackevičius, Sr., Chicago, Ill. 1000 dol.
10. Dr. Pr. Jaras ir p. Danutė, Highland, Ind. 1000 dol.
11. Prof. K. Alminas, Loup City, Nebraska 1000 dol.
12. Dr. A. Razma ir p. Eleonutė, Wilmington, Ill. 1000 dol.
13. Dr. Rimas Vienužis (Vie-nužinskis) ir p. Janina, Hampshire, Ill. 1000 dol.
14. Dr. Pr. Mažeika ir p. Valentina, Lake Zurich, Ill. 1000 dol.
15. Dr. B. Beinoris ir p. Aldona, Wood Dale, Ill. 1000 dol.
16. Dr. A. Lipskis ir p. Alina, La Grange Park, Ill. 1000 dol.

vasarą tęsiama Cape Cod, Mass. O lietuviškiems laikraščiams kart vis dažniau ir dažniau riknuojantis į kritiką ir priekaištus prieš prez. J.F. Kennedy, būtų laukina, kad dr. J. K. Valiūnas, kaip artimiausiai prie prezidento stovį lietuvis, karts nuo karto apie jo gerus darbus (lietuviška, arba kad ir europietiška prasme!) mums parašytų...

Vis didesniai skaičiai "atsivertėlių" atgalpersiverčiant, būtų įdomu išgirsti ir jūsų, dr. J.K. Valiūnai nuomonę!

V. ŠARKA, Omaha

Dr. A. RAZMA

17. Dr. Vyt. Melnykas, Riverside, Ill. 1000 dol.
18. Prekyb. Justas Lieponis ir p. Janina, Chicago, Ill. 1000 dol.
19. Prof. dr. J. Motiejunas, Highland, Ind. 1000 dol.
20. Dr. Albinas Šmulskštys, Riverside, N.J. 1000 dol.
21. Dr. Rimas Sidrys (Side-ravičius) ir p. Giedrė, pasius 1000 dol. L. Fondui tuoj, kai statutas bus priimtas. Taip pat jie turi suradę kelis kitus aukotojus po 1000 dol.
22. Dr. J. K. Valiūnas ir ponia, executive director, New York Neris International, Inc., pažadėjo savo vardu ir dr. J. Kazicko (director, Neris International, Inc.) vardu po 1000 dol. dabar, o vėliau ir didesnę paramą. Dr. J.K. Valiūnas yra nepaprastai susirūpinęs, kad L. Fondas taptų greitai realybe.

23. Juozas Vainekis, Chicago, Ill. 100 dol.
24. Antanas Kareiva, Chicago, Ill. 100 dol.
25. Sofija Šimulūnienė, Manteno, Ill. 100 dol.
26. Vienas lietuvis patriotas paaukojo 100 dol., pavardės neleidžia skelbti.
27. Dr. Vl. Ramanauskas, Cleveland, Ohio, pažadėjo 1000 dol. tuoj kai bus L. Fondo statutas L. Bendruomenės ir aukotojų priimtas. Jis taip pat yra didelis organizatorius greitam fondo idėjos realizavimui.
28. Dr. Henrikas Brazaitis, Wickliffe, Ohio pažadėjo 1000 dol. tuoj, kai statutas bus priimtas.
29. Dar nemažas lietuvių gydytojų skaičius Amerikos Liet. Gydytojų Saj. suvažiavimo metu New Yorke pažadėjo po 1000 dol. tuoj, kai L. Fondo statutas bus priimtas.
30. Vincas Ignaitis, Rodney, Ont., Canada, vienas iš pirmųjų iniciatorių ir įgaliotinis Lietuvių Fondo reikalams Kanadoje, pats yra padėjęs į atsargą 1000 dol. Lietuvių Fondui ir turi suradęs 12 aukotojų po 1000 dol., kurie visi kartu tuoj paaukos L. Fondui tūkstantines, kai L.F. statutas bus priimtas ir jis išpildys abiejų kraštų federalinės valdžios reikalavimus ir taip pat atatiks lietuvių reikalų interesams.

Vincas Ignaitis lankėsi Chicagoje Lietuvių Dainų šventės

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
**PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT**
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

PRINOKE RUGIAI

Jei visi savo tuštumą su-prastų, pasaulis pasidarytų toks tuščias!

Egipte piramidės tebestovi, nors jų statytojų vardai ir pamiršti.

Kažin, žmonija ar į balą, ar iš balos breną?

Prie stalo anglai mandagūs, prancūzai skaniai valgo, lietuviai stipriai nugeria.

Vokiečiai, tikrai įdomūs: Liuteris vėlinių su rašalutrenkė, o Faustas jam sielą par-davė.

Kaulais lytų, jei šunų balsas dangun eitų.

Pasaulis, paprastai, yra toks, su kokiais akiniais į jį žiūrima.

V.

metu ir turėjo pasitarimus su kitais iniciatoriais L. Fondo reikalais.

Lietuvių Fondo vežimas juda į priekį, nors galutinis L.F. statuto užbaigimas ir priėmimas pareikalaus dar nemažai laiko. Statutas turės būti pačių aukotojų, iniciatorių ir L. Bendruomenės C. Valdybos ir Tarybos nuodugniai išdiskutuotas, o tik vėliau visų priimtas. Nes tuo L. Fondo statuto realumo ir gerumo priklausys Lietuvių Fondo pasisekimas ir jo greitas realizavimas.

ALVYDA GUOBYTĖ, 13 metų amž., iš Providence, R. I., šiais metais pirmuoju pagyrimu baigusi prad. mokyklą, pereina į Classical High School, yra gabi jauna pianistė. Nuotraukoje: koncerto metu muz. J. Beinoriaus vadovaujamoje muzikos klasėje. Jos koncertinis pasirodymas jau ne pirmas.

B. Kerbelienės nuotrauka

LIETUVISKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪSIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: Name

No. Street City State

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Chicago, 1961 m. liepos 8 d.

DIRVOS
.....REDAKCIJAI

Siunčiamos Amerikos Lietuvių Tarybos rezoliucijos, priimtos metiniame suvažiavime Chicagoje, 1961 m. liepos 3-4 d., kurias prašoma paskelbti visuomenės žiniui Jūsų redaguojamame laikraštyje.

Su pagarba:

P. Grigaitis
Dr. P. Grigaitis
ALT Sekretorius

ALT sekretorius dr. Pijus Grigaitis, kaip matyt iš šio rašto, ALT suvažiavimo rezoliuciją paruošė išsiuntimui tik po to, kai liepos 8 d. buvo atspausinta jo redaguojamose Naujienose ir, kaip matyti iš voko, į paštą buvo pristatyta tik liepos 10 d. 6:30 vakare.

TAIP ALT SEKRETORIUS DR. P. GRIGAITIS INFORMUOJA DIRVĄ...

Liepos 3 - 4 dienomis Chicagoje vyko ALT suvažiavimas. Suvažiavimas, kaip ir visi kiti, tik gal kai kur buvo jaučiamas, kad Dr. P. Grigaitis suvaliauti labai siaurinamas jo "veiklos" laukas. Bet Dr. P. Grigaitis nebūtų Grigaitis, jei jis kiekvieną jam nepalankų nutarimą sau palankiai neišsiaiškintų ir paskiau darytų taip, kaip jis nori. Bet apie tai kitą kartą. O dabar, kaip greit Dr. P. Grigaitis rūpinosi painformuoti Dirvą.

Kaip jau minėjom, ALT suvažiavimas vyko liepos 3 - 4 dienomis. Suvažiavimo oficialius pranešimus Dr. P. Grigaitis Dirvai išsiųsti "suskubo" pasirašyti liepos 8 d. O juos iš Chicago išsiųsti, net oro pašto voku, "suskubo" jau tik už dviejų dienų -- liepos 10 d. O tuo tarpu tą visą medžiagą Naujienose Dr. P. Grigaitis jau paskelbė liepos 8 d. Ir tas Naujienų numeris Dirvą pasiekė anksčiau, negu oro paštu iš Chicago siunčiamas Dr. P. Grigaitis "skubus" pranešimas.

Jau anksčiau esame rašę, kad jei tokia "skuba" taikoma Dirvai, o visiškai kitokia taikoma savoms Naujienoms, tai gal. Dr. P. Grigaitis tegul nesivargina ir jų nesiuntinėja. Senų pranešimų kurie jau žymiai anksčiau būna kituose laikraščiuose paskelbti, mes nesuinteresuoti spausdinti. Taigi, labai ačiū už tokią skubią talką, bet tuo pačiu norim pranešti ir šį kartą, kad mūsų nusistatymas nėra pasikeitęs. Senais pranešimais, anksčiau paskelbtais kituose laikraščiuose, nesam linkę ir toliau naudotis.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

DIRVA

6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐

Už metus — \$8.00 ☐

Už 6 mėnesius — \$5.00 ☐

(Tos kainos yra tik naujiems skaitytojams)

(Pažymėkite atitinkame lankelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote sau ar kaip dovaną).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

FILATELIJOS KAMPELIS (10)

ANTANAS BERNOTAS

HAITI

išleido 8 pašto ženklų seriją, kuriais paminimi XVII amž. Antilų salų jūrų plėšikai -- bukanieriai ("The Buccaneers"). Pašto ženkluose matome Tortugos salos žemėlapią bei įvairias scenas iš šių jūrų piratų gyvenimo.

Visi ženklai rombo formos, dvi spalviai.

Čia matome šios serijos 20 centimų pašto ženklą, kuriame parodyta jūros kova, kai jūros plėšikai užpuolė plaukiantį bur-laiivį.

Bukanieriai, nuo prancūzų žodžio boucan -- "rūkykla", kurioje indėnai rūkydavo buivolų mėsa, susidarė XVII amžiuje iš įvairių Europos religinių pabėgėlių bei visokio neramaus elemento, buvo susimėtę Tortugos (Tortue) saloje, į šiaurę nuo dabartinės Haiti respublikos. Tortugos sala, apie 80 kv. mylių ploto, dabar negyvenama, su suskilusiu paviršiumi, buvo puiki priebėga piratams, iš kurios jie užpuoldinėjo praplaukiančius laivus.

"The Buccaneers" yra taip pat plačiai žinoma amerikiečių televizijos programa.

Ispanijos kolonija.

IFNI

(Šiaur. Afrikoje, Atlanto pakrastyje, įkišta į pietinį Maroką) išleido 9 pašto ženklų seriją su paukščiais. Ženkluose matome: gandrą, du kitus paukščiukus (greičiausia, kad tai vieversiai, jei jie ten nuskrenda) ir keturis nežinomus paukščiukus ant šakos.

Mums taip gerai pažįstami lietuviškieji gandrai, tie ilgakojai pelkių varlinėtojai, kurie gyvena ir kituose Europos kraštuose, perėti į Lietuvą parskrenda pavasarį ir susikrauna savo lizdus kur nors sodybos medyje ar tiesiog ant namo stogo, dažniausia į ten užkeltą ratą ar senas akėčias. Rudenį, išauginę vaikus, gandrai susirenka į didelius būrius ir žiemoti išskrenda į šiaur. Afriką, kur vaikų neperi. Kaip pašto ženkluose matome, jie atsiduria netgi nuošalioje Ifni salyje.

Ifni užima 741 kv. mylios Saharos dykumos plotą, gyvenamą tik Atlanto pakraščiuose, ir turi apie 46,000 gyventojų. Ifni žemę Marokas Ispanijai perleido 1860

DĖMESIO!

Nepamiršk nusipirkti knygą ALMA MATER!

Skautų vadų suvažiavimo Chicagoje liepos 2 d. dalyviai.

V. Kizlaičio nuotrauka

m., bet ispanai krašto nebuvo užėmę iki 1943 m. Krašto administracinis centras yra Sidi-Ifni. Pašto ženklus išleidžia nuo 1941 m.

ISPANIJA,

pagerbdama savo žymų dailininką El Greco, išleido 10 pašto ženklų seriją su jo kūriniiais. Ženkla spausdinti fotografiniu būdu, su auksiniais rėmeliais. 1 pezetos ženkle -- El Greco autoportretas.

Čia duodame šios serijos 5 pezetų pašto ženklą, kuriame yra jo paveiksias "El Expolio" -- Kristaus išvilikimas iš rūbų prieš nukryžiuojant (Toledo katedroje).

Kyriakos Theotokopoulou, ispaniškai vadinamas Domenico El Greco -- graikas (1541 - 1614) gimė Phodele, netoli Candios, Kretos saloje. Apie 1560 m. jis atvyko į Veneciją, kur dirbogar-siojo tapytojo Titiano studijoje, ir Romoje. Apie 1576 m. jis persikėlė į Toledo, Ispanijoje, kur sukūrė pačius svarbiausius savo kūrinius. Daugiausia tapė religiniais motyvais paveikslius su žymia bizantinų ikonų asketizmo įtaka (ištyse figūros, niūrus veidai).

Keletas jo paveikslų randasi įvairiuose JAV muziejuose.

VATIKANAS

išleido 3 pašto ženklų seriją, kuria paminima popiežiaus Leono Didžiojo 1500 metų mirties sukaktis. Pašto ženkluose matome popiežiaus Leono I, šventojo (440-461) susitikimo sceną su hunų vadu Attila. Viršuje, debesyse, kardais grasindami, skrenda šventieji Petras ir Povilas. Toks bareljefas, dail. Algardi darbas (1650), yra šv. Petro bazilikoje, Romoje, virš šventojo Leono altoriaus.

Attila, hunų vadas (apie 406-453), vadinamas "Dievo rykšte", buvo nusiaubęs ir užvaldęs beveik visą Europą nuo Kaspijos jūros iki Reino. 451 m. Chalons sur Marne laukuose, Prancūzijoje, jis buvo smarkiai sumuštas romėnų kariuomenės vado Aetijaus, bet jau sekančiais metais pasiekė Italiją ir užėmė šiaurinę jos dalį, artėdamas prie Romos. Kaip sena legenda sako, popiežius Leonas I Didysis asmeniškai išvyko ir susitiko Attilą prie Mantuos, atkalbėdamas jį nepulti šventojo miesto ir grąsindamas Dievo kerštu.

Attila, kaip sakoma, pabūgo dievų keršto, ir pasitraukė į šiaurę. Sekančiais metais (453) jis staiga mirė vienoje pilyje netoli Budapesto. Jo sukurta hunų valstybė iširo.

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

LIEPOS 25 -- Rugpiūčio 10 d. Tarptautinė prekybos paroda McCormick Place, Lietuvių paviljonas organizuojamas Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Chicago skyriaus.

RUGPIŪČIO 3 D. Lietuvių Fronto Bičiulių gegužinė -- jaučio kepimas vasarvietėje "Gintaras", Union Pier, Mich.

RUGPIŪČIO 13 D. Žemaičių, Kultūros klubo rudeninis piknikas, Leppos sode, 82 nd & Kean Ave., Willow Springs.

RUGSĖJO 3 - 4 D.D. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas Jaunimo Centre,

ARTERIJŲ SUKIETĖJIMAS

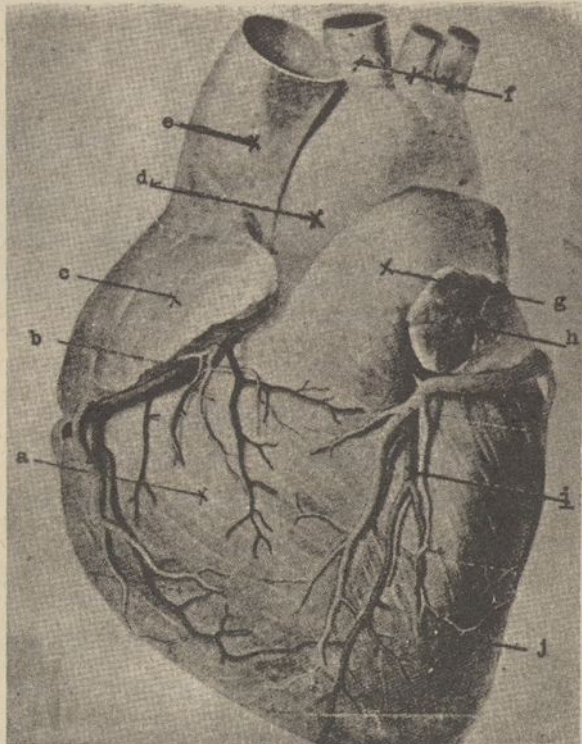
Dr. STEPONAS BIEŽIS

Išsienėjus posakis, kad žmogus yra tiek jaunas, kiek jo arterijos yra lanksčios, turi daug tiesos. Tikrenybėje, tik visiškai sveikos ir lanksčios arterijos tegali atlikti joms skirtus uždavinius, kurie yra svarbūs ir būtinai geros sveikatos išlaikymui. Kada jų sienelės sustorėja ir sukietėja, tai jos nebegali tinkamai atlikti savo paskirties. Tada ir žmogaus sveikata pamazū silpnėja ir gyvenimo ilgis atitinkamai trumpėja. Užtat tikrai gerai sveikatai reikalinga sveikos arterijos.

Svarstant sukietėjusių arterijų reikšmę ir iš to kilančius nesveikumus, naudinga arčiau susipažinti su jų sudėtimi ir taip pat paskirtimi. O to nežinant nebūna lengva aiškiau suprasti tikrąją pasikeitimų reikšmę.

Iš širdies išsienančios visos kraujagyslės, kuriomis iš širdies kraujas pasklaidomas po visą kūną, yra imtinai vadinamos arterijomis. Pradžioje, ty. prie pat širdies jos esti didelės, kartais siekiančios viršolio skersmens. Eidamos tolyn, jos laipsniškai plonėja, išleidamos daugybę šakų, kurios savo eile išleidžia dar daugiau ir vis plonesnių šakelių, nelyginant stambus medis, iš kurio lie-

mens išauga daugybė šakų, šakelių ir šakučių. Pagaliau, pačios mažosios arterijos baigiasi tiek mažutėmis, kad akim jau nebeįmatomos. Pastarosios

Žmogaus širdis žiūrint iš priešakio, Raidėmis pažymėta: a -- dešinioji žemutinė kamaraitė, b -- dešinioji karūninė širdies arterija, c -- dešinioji viršutinė kamaraitė, d -- didžioji arterija, vadinama aorta, e -- didžioji viršutinė vena, f -- arterijos išsienančios iš aortos, g -- kairioji galvą ir abidvi rankas, g -- plaučių arterija, i -- kairioji viršutinė kamaraitė, j -- kairioji apatinė kamaraitė, pumpuojanti kraują po visą kūną išskiriančią plaučius, k -- kairiosios kraują pumpuoja apatinę dešinioji kamaraitė.

vadinamos kapiliarais. Šios savo keliu, po dvi ar daugiau, jungiasi sudarydamos vieną, jau kiek didesnę. Ši įsijungia į kitą, vis didesnę ir tt., kol pasiekia širdį.

Visos tos kraujagyslės, kurios pradžią gauna iš kapiliarų ir grįžta į širdį, yra vadinamos venomis. Taigi širdies varomas kraujas arterijomis išnešiojamas po visą kūną, kapiliarų pasklaidomas po visas audinius ir venomis grąžinamas širdin. Visa tai sudaro kraujo apytaką arba kartais vadinamą kraujo cirkuliaciją. Apytaka įvyksta vidutiniškai per dvi minutes. Atseit, per šias dvi minutes visas kraujas pereina per širdį.

Ši apytaka turi pasiekti du svarbius ir gyvybinius tikslus. Viena, pristatyti maistą ir deguonį ląstelėms, kurios iš šio maisto ir deguonio gamina visą energiją ir atstato išsėdėjusias ląsteles. O antra, širdin grąžinamas kraujas pašalina visas atliekas per inkstus ir plaučius. Šis įstabus procesas išlaiko gyvybę. Atseit, jis teikia energiją ir visą sveikatą.

Kad viskas vyktų sklandžiai ir tiksliai, būtina turėti sveikus inkstus, plaučius, širdį ir, gali-

ma sakyti, visus kitus organus. Taip pat būtina valgyti atitinkamą maistą ir kvėpuoti šviežiu oru. Šio viso tačiau dar neužtenka. Yra būtina sveikos arterijos, kuriomis kraujas laisvai tekėtų ir taip pat laisvai grįžtų venomis. Jei jų normali struktūros pakrinka, tai apytaka pašlyja, o tai mažiau ar daugiau sužaloja ląstelių veikimą ir tuomet žlungdo visą sveikatą. Bet dar

svarbiau, kad šitokie atsitikimai dažnai sukelia širdies smūgius, nuo kurių mirtingumas užima pirmą vietą. Čia tai ir pasireiškia sukietėjusių arterijų visa reikšmė ir svarba.

Ypatingai daug dėmesio pastaruoju metu kreipiama ir didžiulės tyrimų pastangos dedamos arterijų sukietėjimo priežastims išaiškinti ir jas sveikomis išlaikyti.

Kada kairioji žemutinė širdies kamaraitė ritmiškai susitraukia, o tai vidutiniškai įvyksta 70 kartų kas minutę, tai kraujas arterijomis ir pagaliau mažutėlėmis kapiliarais pasklaidomas po visą kūną, išskiriančią plaučius, kuriuos aptarnauja dešinioji žemutinė kamaraitė. Tas kraujas plaukia ritmiškai vilnimis, nelyginant jūros bangos einančios viena paskui kitos. Uždėjus pirštą ant odos, kur yra arterijos, ypač prie rankos riešo kitose vietose, jaučiamas tos arterijos aiškus ir ritmiškas išsiplėtimas, lyg stuksėjimas, kurį vadiname pulsą. Jis reiškia širdies plakimą, atseit, kairiosios žemutinės širdies kamaraitės susitraukimą. Šis pulsas aiškiai jaučiamas tik tada, kai arterijų sienelės esti sveikos ir lanksčios, turinčios galimybę išsiplėsti jų viduje spaudimui padidėjus ir vėl susitraukti tam spaudimui atslūgus. Mat, arterijų sienelės susideda iš smulkių raumenų ir kitokių audinių, turinčių ypatybę temptis ir vėl automatiškai susitraukti į normalią padėtį. Jei šitokios ypatybės jos neturėtų, tai kraujo apytaka nevyktų tiksliai, ir svarbiausia, širdį apsunkintų. Tokia apsunkinanti padėtis įvyksta kai arterijos sukietėja.

Kitą kartą: SUKIETĖJUSIŲ ARTERIJŲ RŪŠYS.

Painesville medžių paūksmėje liepos 9 d. Clevelando lietuvių būdžių tėvai suruošė išvyką. Prie stalo sėdi iš dešinės: S. Smetonienė, Rutkauskienė, P. Barniškaitė, Jonaitis, Dr. Miliauskas, Klimaitis, Grigonytė ir Kalvaitienė.

CLEVELANDE ir apylinkėse

DR. J. BRAČS

Latvių -- Lietuvių Draugijos pirmininkas, pastoviai gyvenęs Hannoverijoje, Vokietijoje, atvykęs į Clevelandą, E. Skujenieko lydimas aplankė Dirvą, susipažino su redakcijos ir spaustuvių darbu. Taip pat papasakojo savo įspūdžius iš kelionės į New Yorką, Torontą, Čičagą ir kitus didžiulius miestus.

DR. KUN. M. KAVOLIS

gyvenęs Chicagoje, būdamas Clevelande aplankė Dirvą.

ROMAS ZORSKA šiais metais birželio mėn. baigė Clevelande Fenn Kolegiją ir gavo chemijos bakalauro laipsnį.

Romas Zorska gimė Lietuvoje 1937 m. spalio 20 d. į Clevelandą atvyko kartu su tėvais 1949 m. rudenį. Čia baigė pradžios mokyklą ir East High gimnaziją. 1956 metais rudenį įstojo į Fenn Kolegiją ir šiais metais ją baigė chemijos bakalauro laipsniu. Baigęs mokslą gavo darbą Standard Oil Co. Clevelande Sohio tyrimų centre.

Gyvendamas Clevelande R. Zorska nuo pat pirmųjų dienų priklausė Vytauto Didžiojo skautų draugovei, kur ėjo skiltininko pareigas. Vėliau įstojo į skautų vyčių S. Daukanto būrelį ir ėjo būrelio vado pareigas. Paskutiniu metu buvo įsijungęs į Vaidilos teatrą ir dalyvavo kelių vaidinimų pastatymuose.

DUOKIT PASIŪLYMĄ

Parduodama 6 kamb. namas ir maisto prekyba. Savininkas sutinka finansuoti. Graži šiaurės vakarų vietovė.

A. G. KAZEN REALTY
IV 1 - 8452

(81)

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

PARDUODAMI DU NAMAI

Naujos parapijos rajone parduodami 2 atskiri namai ant vieno sklypo, išsienantieji į atskiras gatves.

Teirautis: Telef. KE 1-7379 (81)

IŠNUOMOJAMAS BUTAS

5 dideli kambariai. Žemai. Su baldais arba be baldų. \$ 60. mėn. 1388 E. 66 St. Telef. HE 1-7763. (82)

Puiki dovana bet kuria proga!

Naujai pagaminta
PIRMOJI LIETUVIO
KOMPOZITORIAUS
ILGO GROJIMO
PRAMOGINĖS MUZIKOS
PLOKŠTELĖ

Lietuviškai įdainuota 10 šokių muzikos HI-FI ir STEREO plokštelė gaunama visuose lietuviškos spaudos ir dovanų parduotuvėse.

Parengimų kalendorius

LIEPOS 22 D. Pabaltiečių sportininkų vakaras Slovenian Auditorium.

LIEPOS 30 D. SLA 14 kuopos vasaros pobūvis.

RUGPIŪČIO 6 D. AL Piliėčių Klubu narių tradicinė metinė gegužinė Naurų sodyboje.

RUGPIŪČIO 13 D. Sporto Klubu Žaibo gegužinė Neurų sodyboje.

RUGPIŪČIO 20 D. BALFo gegužinė Neuros ūkyje.

RUGPIŪČIO 27 D. ALT Sąjungos skyriaus rengiama išvyka.

RUGSEJO 3 D. devintoji Lietuvių Diena.

RUGSEJO 23 D. Slovenian Auditorium, Dirvos 46 metų koncertas - balius.

LAPKRIČIO 4 D. SLA 14 Kuopos gyvavimo 60 metų sukaktuvių minėjimas.

KAS NORI SULIESĖTI, VAIRUOJA AUTOMOBILĮ!

Kai kurie daktarai laiko automobilio naudojimą tinkama priemone sumažinti savo pacientų nutukimą. Jie žmonėms, kurių profesija nereikalauja judėjimo ir kurie dėlto pasidarė perdideli storuliai, pataria nevažiuoti į darbą ir į pramogas autobusais, tramvajais ar požeminiais traukiniais, bet tik savo nuosava mašina. Žinoma, tas liečia tik tuos asmenis, kurie gyvena dideliuose miestuose, kaip New Yorkas, Chicago, Philadelphia, Washingtonas, Los Angeles ir panašiai.

Nustebintas skaitytojas tuoj paklaus, koks gi skirtumas tarp tų važiavimo būdų? Praktika parodė, kad labai didelis. Juk storuliui reikia daugiau judėti, vaikščioti, kad numestų savo svorį. Tam gali patarnauti ir važiavimas nuosavu automobiliu. Žmogus, kuris niekad nevažiavo savo mašina, net ir nenumano, kiek tenka vaikščioti dideliame mieste nuosavo automobilio savininkui.

Juk netaip lengva dideliame mieste surasti vietą, kur galima būtų sustoti ir palikti savo mašiną. Dažnai nuo surastos vietos iki įstaigos tenka paeiti nemažą kvartalų skaičių. O po darbo vėl reikia pasivaikščioti atgal iki savo mašinos. N.B.

VISAD TURĖK PO RANKA GERĄ DOVANĄ

Skundžiamasi, kad lietuviškos knygos skaitytojų skaičius labai sumažėjęs. O mes galvojame, kad lietuviška knyga dar gali skaitytojų surašti. Ypač gera knyga, kokia yra R. Spalio Alma Mater.

Išigyk ją savo bibliotekai. Išigyk ir vieną dovanoms. Kai ateis kokia proga sveikinti artimuosius, tada nereikės rūpintis, o dovana bus jūsų namuose, įrišta gražiais, kietais viršeliais.

Išigydamas Almą Mater paremsi lietuvių rašytoją, lietuviškos knygos leidyklą ir svarbiausia, įrodysi, kad gera lietuviška knyga skaitytojų dar turi.

Užsisakant naudingas pridėdama atkarpą.

DIRVA

6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Uzsakytas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

Nr. 81

1961 m. liepos 17 d.

KAS IR KUR?

* **PAVERGTŲ TAUTŲ** savaitė šiemet įvyksta nuo liepos 16 iki liepos 22 d. Visur, kur tik gyvena didesnis pavergtų tautų žmonių skaičius, rengiamos atitinkamos demonstracijos. Lietuviai jose taip pat aktyviai dalyvauja.

* **ATSIŪSTA PAMINĖTIA** Ilgirdo Gustaičio "Lietuva -- Europos nugalėtoja". Tai didelio formato, gausiai iliustruotas 40 psl. leidinys. Kaina \$ 2,50. Išleido ir spausdino Lietuvių Dienos.

* **KUN. J. B. KONČIUS**, BALF pirmininkas šiuo metu važinėja po Europą, norėjo nuvykti į Lenkiją ir aplankyti tenykščius lietuvius, bet negavo leidimo.

* **NESENAI LIETUVOJE** mirė ūkininkas Juozas Dabrila, clevlandiško Pijaus Dabrilo brolis. Antras brolis -- Vincas gyvena Worcester Mass. O trys jo vaikai su šeimomis -- Vytautas Bostone, Zigmas Worcesterį ir Liucija Los Angeles.

DETROIT

PARAMA SIBIRO TREMTINIAMS

Detroito vilniečiai birželio 18 d. surengė gegužinę tikslu paremti į Sibirą ištremtus lietuvius ir gavo apie 200 dolerių pelno, dėl kurių persiuntimo Sibiro tremtiniams tariamasi su Balfu centru.

BOSTON

PAREMKIME JAMBORĖS FONDĄ

Bostono įgaliotinis prašo paremti lietuvių skautų atstovimą tarptautinėse konferencijose bei stovyklose ar vadovų suvažiavimuose.

Jamborės Fondą perėmė vadovaiti skt. Petras Molis, aktyvus ir darbštus, Atlanto rajone skautų veikėjas. Jo veikimo plotas -- visame laisvajame pasaulyje. Visur paskirti įgaliotiniai.

J. Fondo įgaliotinis Bostone prašo lietuvių aukoti, įrašant aukojamą sumą aukų lapuose šiose vietovėse:

Ivaškienės Baldų krautuvėje, 366 W. Broadway, Savaitrašty "Keleivis" 636 E. Broadway,

Pas Justiną Vaičaitį, 359 W. Broadway, Bronių Utėnį, 356 Washington Str., Rochester, Mass.--

Minkų gėlių krautuvėje, 502 E. Broadway, J. Fondo įgaliotini, 862 E. 5th Str. So Boston, telf. AN 8-8384.

Nepatingėkite užteiti į minėtas vietas ir garbingai įsirašykite į aukotojų sąrašą. Tik nepamirškite!

Ignas Vilėniškis

Paraginkit savo pažiūstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

K.V.

Pabaltiečių skautai prie vėliavų garbės sargyboj liūdnyų birželio įvykių minėjime Toronte. Prieky iškilmingą priesaiką skaito D. Meilutė.

S. Dabkaus nuotrauka

Dainų šventės metu netikėtai susitikę Chicagoje, Clevelande, Kanadoje ir New Britain gyvenę lietuviai. Iš kairės: V. Kozukauskaitė, Z. Jakulis, A. Murelis, Zatorskienė, E. Jakulienė, M. Jakulis, Alg. Dūda, Eug. Dūdienė.

V. Kizlaičio nuotrauka

New Yorke įvyko pasitarimas artimesnio bendradarbiavimo reikalais

VIRŠUJE: Jaunieji Chicagos ansamblio dainininkai nesenai turėjo irgi dainų šventę. Diriguoja F. Strolia.

A. Gulbinsko nuotrauka

NEW YORK

SALOMEJE NARKELIŪNAITĖ, iš New Yorko liepos 14 d., lėktuvu Sabina išskrido į Vilnių aplankyti giminių.

Lietuvoje ji išbus dvi savaites.

* **AKT. VITALIS ŽUKAUSKAS** su žmona is sūnum išvyko dviem savaitėm atostogų į Putnam, Conn.

Ta proga seselių vienuolių vadovaujamoji mergaičių stovyklą jis dėstys vaidybos meną.

* **BRONIUS BIELUKAS**, Rezistencinės Santarvės centro valdybos pirm., su žmona Ligija liepos 21 d. vyksta trim savaitėm atostogų į Los Angeles, Calif.

Kr.

AUSTRALIOJE MIRĖ Dr. V. PLEČKAUSKAS

Birželio 19 dieną Melbourne Australijoje, staiga mirė Dr. Viktoras Plečkauskas, 59 metų amžiaus. Velionis gimė 1902 metais Vilkaviškyje, kur mokėsi pradžios mokykloje. Baigęs ją, jis lankė Marijampolės gimnaziją, kuri pirmojo pasaulinio karo metu buvo perkelta į Vilnių, o vėliau į Voronežą, Rusijoje. Doktoras Plečkauskas mediciną studijavo Vytauto Didžiojo Universitete Kaune ir 1932 metais gavo diplomą. Dirbti sugrįžo į savo gimtinę ir nuo 1932 m. kovo mėn. iki liepos mėn. 1944 m. ėjo gydytojo pareigas Vilkaviškio apskrityje ligoninės vidaus ligų, chirurgijos ir ginekologijos skyriuose. Nuo 1938 m. birželio mėn. buvo paskirtas ginekologinio skyriaus ir rentgeno kabineto vedėjas toje pačioje ligoninėje.

Karo metu Dr. Plečkauskas su šeima pateko į Vokietiją ir gyveno Hanau tremtinių stovykloje. Ten jis buvo rentgeno skyriaus vedėjas DP ligoninėje. 1949 metais atvyko į Australiją ir apie 4 metus dirbo Bonegillo stovyklos ligoninėje, tuberkulioziniame skyriuje. 1954 metais persikėlė gyventi į Melbourną, dirbdamas centriniame sterilizacijos departamente, Royal Park ligoninėje.

Daktarą Plečkauską mirtis iš-

plėšė iš savųjų tarpo staigiai ir netikėtai, jam vykstant į darbą. Jis mirė širdies priepuolio pasėkoje tramvajuje, vos porą sustojimų nuvažiavęs nuo

savo namų. Velionis paliko žmoną, dukterį ir sūnų. Palaidotas Fawknere kapinėse, netoli nuosavo dabartinių namų, bet toli nuo savo numylėtos gimtinės. Tebūnie lengva jam svetimai žemė!

Lietuvių Namų Medeline pamatų pašventinimas. Iš kairės tautiniuose rūbuose Mordosienė, iškilmių aktą skaito kurios atstovas, arkivysk. atstovas kun. Ferro atlikęs pašventinimo apeigas, kun. Tamošiūnas, kons. S. Sirutis.

Liepos 1 Nutibara viešbuty buvo suruošta iškilminga vakarienė. Nuotraukoj iš dešinės: Liet. Kat. K-to pirm. kun. Tamošiūnas, Lietuvos konsulas dr. Sirutis, dr. Saurišas, muz. Kasiliūnas, rašytoja Karolė Požeraitė, Kazlauskienė, Tamulienė, Kazlauskaitė, Bulvičius. Iš kairės pirmas sėdi inž. K. Kalėda, Mačiulaitienė, inž. Dyrakis.

K. Klastausko nuotrauka

